

# Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 34

Utgitt 25 juli.

1922

## Skrivelse fra Landbruksdepartementet,

18 juli.

hvori meddeles, at det ved Provianteringsdepartementets skrivelse av 22 mars 1921 utferdigede importforbud for timoteifrø opheves fra og med idag.

Likeledes opheves fra samme dag den av Provianteringsdepartementet og Landbruksdepartementet under 5 mars 1921 utferdigede bestemmelse om forbud mot å innføre til riket frø i porsjoner på 1 kg. og derunder av bønner, erter, gulerøtter og carotter, blomkål og hodekål, kålrot («kålrabi»), neper, persillerot, reddiker, rødbeter, salat, sellerirot, pastinakk, løk og purre, medmindre emballasjen er merket på nærmere foreskreven måte.

## Lov

21 juli.

Nr. 1.

inneholdende forandringer i og tillegg til lov om folkeskolen på landet av 26 juni 1889.

**Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:**

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 7 juli 1922 sålydende:

§ 24. Til enhver fullstendig lærerpost skal være knyttet bolig, som for poster i annen avdeling skal bestå av minst 3 værelser og kjøkken, og for poster i småskolen av minst 2 værelser og kjøkken, til hver bolig skal høre kjeller og nødvendige ytre rum.

Denne bestemmelse skal være gjennomført innen utgangen av 1935. Kirkedepartementet kan ytterligere forlenge fristen for gjennomførelsen, når herredets andragende herom er anbefalt av fylkesskolestyret. Inntil gjennomførelsen er skjedd, blir der av

21 juli. kommunen for avsnitt av bolig å yde en godtgjørelse, som for  
 Nr. 1. poster i 2den avdeling må utgjøre minst kr. 300,00 og for poster i småskolen minst kr. 200,00 årlig. Hvor husverdien er høi, f. eks. i bylignende strøk og i industricentre, kan ovennevnte beløp av fylkesskolestyret med Kirkedepartementets godkjennelse forhøies, dog ikke over kr. 400,00 for poster i 2den avdeling og kr. 250,00 for poster i 1ste avdeling.

Hvorvidt bestemmelsen i 1ste ledd skal få anvendelse på lærerboliger, opført efter gjeldende regler før 1 juli 1918 avgjøres av fylkesskolestyret. Ingen lærerbolig må opføres eller eldre lærerboliger ombygges uten at planen for opførelsen eller ombyggingen er godkjent av fylkesskolestyret, efterat overtilsynet har uttalt sig om den.

Dessuten skal der i det minste til en av lærerne i fullstendig post skaffes hosliggende jordvei av sådan størrelse, at derpå kan fødes minst 2 kyr og en have anlegges.

Er lærerpost forbundet med en kirkesangerstilling, kan bestemmelsen om lærerjord med bolig anses opfylt ved den klokkegård, som has eller skaffes, såfremt den oppfyller de betingelser, som foran er opstilt for disse.

Kan læreren ikke på denne måte erholde jordvei, avgis hertil en passende del av bygselledig benefisert eller statens gods, hvis kjøpesum bestemmes på samme måte som ved desslike eiendommers salg underhånden til leilendinger. Kjøpesummen og de lærerjorden påheftede joroddrottlige rettigheter utres av vedkommende herredskasse.

Skulde den fornødne jord ikke kunne anskaffes på ovenangførte måte, tilveiebringes samme ved kjøp av annet jordegods eller i fornødent fall ved leie, i hvilket tilfelle den årlige leiesum utres av herredskassen.

De for skolejorden eller klokkegård, som trer istedenfor samme, fornødne uthus og gjerder skaffes av herredet. Vedlikeholdelsen av gjerder og uthus kan påbindes læreren.

Dersom ovennevnte bestemmelse om jordveien i noget herred finnes å medføre uforholdsmessige bekostninger, kan der efter andragende fra herredsstyret av Kongen bestemmes, at der fra samme gjøres undtagelse, mot at der tillegges en av de fullstendige lærerposter en tilsvarende avsnittsgodtgjørelse av herredet.

Ønsker et herred å skaffe flere lærere jordvei, skal det ha adgang til å få avgitt prestegårdsjord samt til å få kjøpt bygselledig benefisert eller statens gods, således som foran i denne paragraf er bestemt.

Ingen nedsettelse må finne sted i den en lærerpost tillagte lønn i anledning av, at der er eller blir skaffet jordvei eller bolig eller begge deler til bruk for postens innehaver.

Denne bestemmelse skal dog ikke være til hinder for, at der for bruken av skolejord, som er eller måtte bli anskaffet foruten den, som ethvert herred efter nærværende paragrafs 1 ledd plikter å skaffe, betinges en bestemt årlig efter forholdene ansatt billig avgift. På sådan frivillig anskaffet skolejord, som måtte være erhvervet før 1 januar 1909, kan dog avgift kun legges med Kirke- og Undervisningsdepartementets samtykke. På skolejord, som frivillig er anskaffet efter 1 januar 1909 og til hvis anskaffelse bidrag er ydet av fylkesskolekassen, er adgang til å legge avgift og dennes størrelse avhengig av fylkestingets bestemmelse. Denne avgift må dog ikke overstige 4 prosent av det beløp, som kommunen eller kretsen av egne midler har anvendt til eiendommens anskaffelse og til opførelse av fornødne uthus og gjerder.

21 juli.  
Nr. 1.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 21 juli 1922.

**Haakon.**

(L. S.).

O. Blehr.

N. F. Leganger.  
kst.

## Lov

### om forandring i aktielovenes § 53.

**Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:**

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 juli 1922 sålydende:

#### I.

§ 53 i lov om aktieselskaper og kommandittaktieselskaper av 19 juli 1910 skal herefter lyde således:

Tantième kan kun beregnes av driftoverskuddet i regnskapsåret efter at de beløp er fratrasket, som medgår til skatter, avskrivninger og lovefalte eller andre nødvendige avsetninger. Før tantième til medlemmer av representantskapet eller valgte medlemmer av styret kan beregnes, skal dessuten fratregges et beløp svarende til seks prosent årlig rente av den innbetalte aktiekapital.

Tantième skal opføres som en særskilt post i regnskapet under

21 juli.  
Nr. 2.

21 juli. fordelingen av overskuddet. Kan representantskapet efter vedtek-  
 Nr. 2. tene fatte beslutning om anvendelse av overskuddet, må beslut-  
 ningen, forsåvidt angår tantième, forelegges generalforsamlingen  
 som representantskapets forslag. Det skal også angis, hvormeget  
 av tantièmen der faller på henholdsvis styremedlemmer, medlem-  
 mer av representantskap og funksjonærer.

Gratiale og annen godtgjørelse som tilstås særskilt for det  
 enkelte år eller den enkelte anledning skal likeledes opføres som  
 en særskilt post i regnskapet med angivelse av, hvormeget derav  
 faller på henholdsvis styremedlemmer, medlemmer av represen-  
 tantskap og funksjonærer.

## II.

§ 53 i lov om skibsaktieselskaper av 26 juli 1916 skal herefter  
 lyde således:

Tantième kan kun beregnes av driftsoverskuddet i regnskaps-  
 året etterat de beløp er fratrullet, som medgår til skatter, av-  
 skrivninger og nødvendige avsetninger. Før tantième til med-  
 lemmer av representantskapet eller valgte medlemmer av styret  
 kan beregnes, skal dessuten fratrekkes et beløp svarende til seks  
 prosent årlig rente av den innbetalte aktiekapital.

Tantième skal opføres som en særskilt post i regnskapet under  
 fordelingen av overskuddet. Kan representantskapet efter vedtek-  
 tene fatte beslutning om anvendelse av overskuddet, må beslut-  
 ningen, forsåvidt angår tantième, forelegges generalforsamlingen  
 som representantskapets forslag. Det skal også angis, hvormeget  
 av tantièmen der faller på henholdsvis styremedlemmer, medlem-  
 mer av representantskap og funksjonærer.

Hvad der i denne lov er bestemt om tantième, skal også gjelde  
 om kontorholdsgodtgjørelse, når den beregnes av overskuddet.

Gratiale og annen godtgjørelse som tilstås særskilt for det  
 enkelte år eller den enkelte anledning skal likeledes opføres som  
 en særskilt post i regnskapet med angivelse av, hvormeget derav  
 faller på henholdsvis styremedlemmer, medlemmer av represen-  
 tantskap og funksjonærer.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og be-  
 krefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 21 juli 1922.

**Haakon.**

(L. S.).

O. Blehr.

N. F. Leganger,  
 kst.

## Lov

21 juli.  
Nr. 3.

om forlenget gyldighet av lov om minstelønn for underordnede handelsfolk av 9 august 1918, jfr. lov av 5 august 1921.

**Vi Haakon**, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 juli 1922 sålydende:

Lov av 9 august 1918 om minstelønn for underordnede handelsfolk, jfr. lov av 5 august 1921, skal gjelde inntil 30 september 1923, dog således at det i de kommuner, hvor minstelønn er besluttet innført før 1 oktober 1922, kreves uttrykkelig beslutning av kommunestyret for at den også skal gjelde i tidsrummet 1 oktober 1922—30 september 1923.

Har et kommunestyre truffet sådan beslutning skal de gjeldende minstelønnssetninger vedbli å gjelde og de fungerende lønnsnevnder vedbli å fungere også efter 30 september 1922, inntil der er fastsatt ny minstelønn eller valgt ny lønnsnevnd.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 21 juli 1922.

**Haakon.**

(L. S.)

O. Blehr.

N. F. Leganger.  
kst.

## Lov

21 juli.  
Nr. 4.

om ekspropriasjon av Norsk Hoved-Jernbane.

**Vi Haakon**, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 juli 1922 sålydende:

§ 1. Staten skal ha rett til å ekspropriere Norsk Hoved-Jernbane med alt tilbehør av faste og løse eiendeler, oplagte fonds samt rettigheter og forpliktelser av enhver art.

§ 2. Den erstatning, som staten vil ha å erlegge for Norsk

21 juli. Hoved-Jernbane, bestemmes ved skjønn. Likeså bestemmes ved Nr. 4. skjønn under samme forretning, hvorledes det fastsatte erstatningsbeløp skal bli å fordele på de prioriterte og de ikke prioriterte aktier i banen samt på statens interesse som fortrinsberettiget til 4 pct. rente av grunnens verdi efter anleggskontraktens § 3.

§ 3. De i foregående paragraf nevnte skjønn avgis av 12 menn. Disse 12 skjønsmenn samt 4 varamenn opnevnes av justitiarius i Høiesterett.

Før justitiarius foretar opnevnelsen, skal han innhente uttalelser derom fra Stortingets presidentskap, fylkesmennene i Kristiania og Akershus samt direksjonen for Norsk Hoved-Jernbane. Uttalelsene skal være innkommet innen en av justitiarius fastsatt frist. De er ikke bindende for justitiarius ved opnevnelsen av skjønsmennene.

I tilfelle det skulde bli avholdt flere skjønn (se § 7) blir ny opnevneelse å foreta. Det er adgang til å opnevne de samme menn som ved den første skjønnsforretning.

§ 4. Skjønsmennene skal ved forretningens begynnelse avgjøre, hvem av dem i tilfelle av stemmelikhet skal gjøre utslaget. Får efter valg og omvalg to eller flere det høieste stemmetall, treffes avgjørelsen mellom disse ved loddtrekning.

Skjønsmann, som ikke tidligere har avlagt den for rettsvidner og skjønns- og meddomsmenn foreskrevne ed, skal edfestes første gang, han har sete i retten.

§ 5. Skjønnsforretningen administreres av en av Kongen opnevnt bestyrer, som skal være i besiddelse av de for dommere foreskrevne egenskaper.

§ 6. Tvist angående hvad som er gjenstand for ekspropriasjon eller for erstatning eller lignende, avgjøres under forretningen ved kjennelse av bestyreren.

§ 7. Stortinget bestemmer, om skjønn skal optas.

Når skjønn med endelig virkning er avgitt, skal innløsning finne sted innen 1 år derefter, såfremt Stortinget vedtar innløsning.

Såfremt innløsning ikke har funnet sted innen utløpet av denne frist, kan innløsning bare skje efter nytt skjønn, som først kan avholdes fem år efter det sist avholdte skjønn.

Finner innløsning ikke sted i henhold til et optatt skjønn, har aktieeierne rett til erstatning for nødvendige utgifter til varetagelse av sine tarv under skjønnet. Erstatningen bestemmes ved kjennelse av skjønnets bestyrer.

§ 8. Stevninger efter denne lov skal uttas mot Norsk Hoved-Jernbanes direksjon og dessuten lyde på eierne av prioriterte og ikke-prioriterte aktier i Norsk Hoved-Jernbane i almindelighet.

Det samme gjelder ved stevninger til tingsvidner som optas til

bruk under ekspropriasjonsforretningen samt ved ankestevninger 21 juli.  
fra statens side. Nr. 4.

§ 9. De i foranstående paragraf omhandlede stevninger blir å bekjentgjøre i Norsk Kunngjørelsestidende og ett eller flere av de mest utbredte blader i de distrikter, hvorigjennem Norsk Hoved-Jernbane går. Hvis det vites eller er grunn til å anta, at aktieeier kan være bosatt i utlandet, skal bekjentgjørelse også finne sted i ett eller flere blader i vedkommende fremmede land. Stevningene blir derhos særskilt å forkynne for Norsk Hoved-Jernbanes direksjon samt å tinglyse og å opslå på tingstedene innen de ovenfor nevnte distrikter.

Varslets lengde er 2 måneder, uten hensyn til bopel og rettssted.

§ 10. Enhver forliksmegling bortfaller.

§ 11. De av skjønnsmennene avgitte skjønn er upåankelige. Derimot kan forretningen, såvel som hver enkelt under denne av bestyreren avgitt kjennelse påankes til Høiesterett, hvor saken skal foretas ved varslets utløp uten hensyn til Høiesteretts sesjoner.

Ankefristen er 2 måneder.

§ 12. Erstatningsbeløpet med fradrag av den andel, som efter skjønnets avgjørelse tilkommer staten som fortrinsberettiget til 4 pct. utbytte av grunnens verdi (se § 2) samt med fradrag av den andel, som faller på de staten tilhørende prioriterte og ikke-prioriterte aktier, skal på den ved ekspropriasjonsforretningen fastsatte tid innbetales til direksjonen for Norsk Hoved-Jernbane. Direksjonen fordeler og utbetaler derefter beløpet til private eller kommunale eiere av prioriterte eller ikke-prioriterte aktier overensstemmende med skjønnets avgjørelse mot innlevering av de respektive aktiebrever med tilhørende kuponger.

§ 13. Når endelig bestemmelse om innløsning av banen foreligger, skal direksjonen for Norsk Hoved-Jernbane uopholdelig utferdige meddelelse herom til de private eller kommunale aktieeiere. Meddelelsen skal inneholde opplysning om, hvilke beløp av erstatningssummen faller på hver prioritert eller ikke-prioritert aktie, samt om hvad der fra aktieeierens side skal iakttas for å komme i besiddelse av andelen.

Bekjentgjørelsen for aktionærene skjer på samme måte som for stevningene bestemt (§ 9) og på statens bekostning. Den gjen-  
tas — i tilfelle ved Hovedstyret for Statsbanene — i det femte år efter skjønnsforretningens avslutning. I bekjentgjørelsene meddeles innholdet av denne lovs § 14.

§ 14. De erstatningsbeløp, som ikke måtte være utbetalt innen 3 måneder efter den bestemte innløsningstermin, blir å deponere i Norges Bank. Hvis det deponerte beløp ikke innen utløpet

21 juli. av 10 år, regnet fra deposisjonen, er hevet, tilfaller beløpet stats-  
Nr. 4. kassen.

§ 15. Bestyreren og skjønnsmennene oppebærer skyss- og kostgodtgjørelse som for stortingsmenn bestemt. Bestyrerens honorar fastsettes av Kongen.

Bestyreren skal tilkjenne skjønnsmennene en passende betaling under hensyntagen til forretningens beskaffenhet, reisens lengde og omstendighetene forøvrig.

Omkostningene ved ekspropriasjonsforretningen utres av statskassen. De til forretningen innstevnte har rett til erstatning for nødvendig sakførerhjelp. Hvorvidt sådan har vært nødvendig avgjøres av skjønnets bestyrer, som i tilfelle også bestemmer erstatningens størrelse.

Med hensyn til påanke av kjennelse avgitt av bestyreren i henhold til nærværende paragraf, gjelder bestemmelsene i § 11, 2net og 3dje punktum.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 21 juli 1922.

**Haakon.**

(L. S.).

O. Blehr.

N. F. Leganger,  
kst.

21 juli.  
Nr. 5.

## Lov

### om forandringer i skattelovene for landet og byene av 18 august 1911.

**Vi Haakon**, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 juli 1922 sålydende:

A.

I.

Følgende paragrafer i skattelov for landet av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 3. Den i § 1 foreskrevne fordeling av fylkesskatt på herredene foretas av fylkestinget efter følgende regler:

Tre tiendedeler av skattebeløpet fordeles efter hvert skattedi-

striks anpart av fylkesdistriktets matrikulerte eiendommers verdi. 21 juli.  
Eiendomsverdien for det enkelte skattedistrikt utfinnes ved å mul- Nr. 5.  
tiplisere distriktets matrikkelskyld med gjennomsnittsprisen pr.  
skyldmark for solgte jordeiendommer i distriktet ifølge de offisi-  
elle salgsopgaver for de siste 10 år. Til den således utkomne eien-  
domsverdi legges takstsummen av de i § 8 bokstav b omhandlede  
eiendommer. Eiendomsverdien for fylkesdistriktet utfinnes ved å  
sammenlegge de således fremkomne verdier for fylkets samtlige  
skattedistrikter.

Tre tiendedeler av skattebeløpet fordeles etter hvert skatte-  
distrikts anpart av det hele fylkesdistrikts skattskrevne formue be-  
regnet gjennomsnittlig etter de fem siste ligninger.

To tiendedeler av skattebeløpet fordeles etter hvert skattedi-  
striks anpart av fylkets landdistrikters folkemengde ved statens  
siste folketelling.

To tiendedeler av skattebeløpet fordeles etter fylkestingets  
skjønn.

I fylker, hvor forholdene er særegne, kan fylkestinget med  
samtykke av vedkommende regjeringsdepartement bestemme, at  
tre tiendedeler av skattebeløpet skal fordeles etter fylkestingets  
skjønn og kun to tiendedeler etter de matrikulerte eiendommers  
verdi.

I Finnmark fylke fordeles tre tiendedeler av beløpet etter hvert  
skattedistrikts anpart av den i samtlige herreder skattskrevne for-  
mue beregnet gjennomsnittlig etter de 5 siste ligninger, to tiende-  
deler etter hvert skattedistrikts anpart av den samlede antatte inn-  
tekt i fylkets herreder etter den siste ligning, tre tiendedeler etter  
hvert skattedistrikts anpart av herredenes folkemengde ved sta-  
tens siste folketelling og to tiendedeler etter fylkestingets skjønn.

Fylkesutvalget utarbeider forslag til fordeling under henhold  
til tilveiebragte oppgaver til belysning av de enkelte distrikters  
økonomiske forhold i det hele.

Fylkestinget kan bestemme, at det samme fordelingsgrunnlag  
blir å benytte inntil videre, dog ikke utover 10 år.

§ 85. Summen av den for en skattyder ansatte formue kan  
avrundes nedad til det nærmeste antall kroner, der er delelig med  
100, når formuen utgjør mindre enn kr. 10 000,00, og ellers til det  
nærmeste antall kroner, der er delelig med 1 000.

Summen av den for en skattyder ansatte inntekt kan avrundes  
nedad til det nærmeste antall kroner, der er delelig med et tall,  
som, når inntekten utgjør mindre enn kr. 1 000,00, ikke er større  
enn 25 og ellers ikke er større enn 100. Likeledes kan den skatt-  
bare inntekt avrundes nedad til det nærmeste med 10 eller 5 dele-  
lige tall.

21 juli. Rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt  
Nr. 5. selskap skattlegges ikke for formuesbeløp under kr. 200,00 og inntektsbeløp under kr. 20,00.

Nogen annen avvikelse må ikke av nogensomhelst grunn gjøres hverken til forhøielse eller nedsettelse av den formue eller inntekt, som opføres.

Når utredelsen av den fulle skatt antas på grunn av særegne omstendigheter å ville falle særdeles trykkende for eller av andre grunner særdeles ubillig imot nogen skattepliktig, kan ligningsnevnden herom gjøre forestilling til herredsstyret og anbefale vedkommende til nedsettelse eller eftergivelse av skatten.

§ 86. Skatteligningen bør være tilendebragt innen 15 april. Ligningsnevndens forhandlinger — derunder innbefattet de vedtatte takseringsregler — innføres i en av formannskapetets ordfører autorisert protokoll.

Efter skatteligningens tilendebringelse besørger ligningsnevndens formann utlagt til almindelig eftersyn på et eller flere steder en skattelite over samtlige skattepliktige. Denne liste skal inneholde de anvendte ligningsregler, reduksjonstabellen, skattøren, den ilgnede skatt samt formue, inntekt og klasse, hvorefter hver enkelt skattepliktig er skattlagt til kommune og stat. Utleggelsen kunngjøres på sedvanlig måte. Samtidig med utleggelsen gis utenbygdsboende skattydere meddelelse om den ilgnede skatt samt inntekt, formue og klasse. Er staten skattlagt med hjemmel av § 27, gis vedkommende regjeringsdepartement eller den tjenestemann, som dette bestemmer, lignende meddelelse. De foran omhandlede meddelelser blir å sende i rekommandert brev.

Enhver skattelignet kan ved henvendelse til ligningsnevnden (ligningsrådet, de til gjennomgåelse av den skattepliktiges regnskapsbøker opnevnte medlemmer av ligningsnevnden) erholde opplysning om, hvorledes ligningsansettelsene for hans eget vedkommende er fremkommet.

Det samme gjelder en ligningsinstans i et skattedistrikt, hvor nogen aktionær (parthaver) i rederiselskap eller dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap er bosatt, overfor en ligningsinstans i det skattedistrikt, hvor selskapets ligningsansettelser er foretatt.

Samtidig med ligningsforretningens tilendebringelse har ligningsnevnden å oversende til statens og kommunens oppebørselsbetjenter bekreftede utskrifter av ligningen henholdsvis for stats- og kommuneskattens vedkommende. Senest 4 uker efter ligningsforretningens tilendebringelse avgir ligningsnevndens formann gjennom fylkesmannen innberetning til vedkommende regjeringsdepartement i den form, som dette foreskriver. Samtidig har lig-

Tre tiendedeler av skattsbeløpet fordeles efter hvert skatted-

ningsnevnden å oversende til fylkesskattestyret en bekreftet avskrift av ligningsforretningen i dens helhet og til statens oppebørselsbetjent en bekreftet utskrift av statsskatteligningen, hvilken utskrift blir å benytte ved ligningens revisjon. 21 juli.  
Nr. 5.

Over skatt ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap sender boligdistriktenes ligningsnevnd innen 1 september i skatteåret opgave til ligningsnevnden i ligningsdistriktet. Er der ved nevnte tidspunkt ennå ikke truffet avgjørelse angående fordelingen mellom distriktene, jfr. § 82, fjerde ledd, sendes opgave over skatten snarest mulig etterat underretningen om den riktige fordeling er mottatt.

Innløper de i § 82, tredje og fjerde ledd, omhandlede opgaver etter ligningens avslutning, har ligningsnevndens formann å dra omsorg for, at omberegning av den pågjeldende skattepliktiges statsskatt og utregning av herredsskatt skjer snarest mulig, og at fornøden underretning meddeles vedkommende oppebørselsbetjent.

§ 108. De i nærværende lov omhandlede skatter til herredet innbetales i løpet av skatteåret i en eller flere terminer, der fastsettes av herredsstyret. Formues- og inntektsskatt ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap innbetales i to terminer, 1 oktober og 1 februar i skatteåret, hver gang med en halvdel. Innbetaling av skatt ilignet sådant selskap skjer til den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt. Når innbetaling eller innfordring har funnet sted, utbetaler denne kommune skattebeløpene med de av selskapet innbetalte renter og med fradrag av omkostninger til de distrikter, hvor selskapet er skattlagt. Herved blir ytterligere å tilsvare almindelige sparebankrenter for innskudd på stedet for tidsrum utover en måned, hvori ligningskommunen har innesittet med de oppebårne beløp.

I intet tilfelle kan dog formues- og inntektsskatten for nogen del fordres betalt forinnen der er hengått 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort.

Betalingsterminene for de på fast eiendom utlignede skatter, der opkreves av skattefogden (fogden), faller sammen med dem der i almindelighet er anordnet for offentlige skatter. Verdien av naturalarbeide godskrives enhver yder efter de av herredsstyret satte takster, og tilkommer der ham godtgjørelse forsåvidt det overstiger beløpet av den ham ilignede skatt.

Forsåvidt herredsskattene ikke opkreves av skattefogden (fogden), jfr. §14, betales de til herredskassereren eller til særskilt antatte opkrevningsmenn.

§ 111. Den skattepliktige, som ikke betaler statsskatten senest 8 dager efter forfallstid, skal, hvis den statsskatt, han ialt har å

21 juli. utre, utgjør kr. 100,00 eller derover, erlegge sådan rente som av  
Nr. 5. Kongen bestemmes, dog ikke mer enn 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med kr. 10,00 delelige beløp.

Herredsstyret kan bestemme, at der av skatter til herredet, som ikke betales senest 8 dager efter forfallstid, skal erlegges inntil 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Renteplikten kan begrenses til skattebeløp over en viss størrelse. For eiendomsskatt til herredet kan dog sådan renteplikt kun bestemmes, forsåvidt opkrevningen ikke skjer ved skattefogden.

For skatt til kommunen fra rederiselskaper og dermed med hensyn til beskatning likestilte selskaper gjelder de regler om rente som i henhold til første ledd er gjeldende for statsskatten.

§ 113. De i nærværende lov omhandlede skatter — herunder innbefattet hvad der pliktes utredet ifølge efterligning (§§ 121 og 122) — kan tillikemed påløpne renter i mangel av betaling inndrives ved utpantning. Inndrivelse ved utpantning kan også skje hos den, som efter §§ 31 og 32 er ansvarlig for skatten. Utpantningsretten vedvarer, inntil skattekravet bortfaller ved foreldelse. For skatt ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap tilligger utpantningsretten den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt.

På andragende av herredsstyret kan fylkesmannen bemyndige herredskassereren til å avholde utpantninger for skatter av hvilken som helst art, der skal svares til herredet. Den erstatning for tap av inntekter, nogen før 1883 ansatt lensmann på grunn av sådan forfeining måtte finnes å ha billig krav på, avholdes av kommunen.

Lensmannen er forpliktet til efter forlangende å innfordre personlige skatter for fremmede kommuner. Som godtgjørelse tilkommer han av vedkommende kommunekasse for hver person, hvis skatt innfordres, 4 pct. av de første kr. 100,00 og 2 pct. av skattens overskytende beløp, dog ikke under kr. 1,00 og ikke over kr. 20,00. Samme betaling tilkommer lensmannen også, når han alene er anmodet om å avholde utpantning for skatten, men denne innbetales til ham før, under eller efter utpantningens avholdelse. Viser skatten sig under den begjærte innfordring uerholdelig eller tilbakekalles innfordringen, efterat denne er påbegynt, utgjør godtgjørelsen det halve, dog ikke under kr. 1,00.

§ 117. Når ligningsnevnden i medhold av § 85 har anbefalt nedsettelse eller eftergivelse av ilignet skatt, såvel som ellers når

der finnes føie til å anta, at utredelsen av den fulle herredsskatt på grunn av særegne omstendigheter vil være særdeles ubillig mot eller uforholdsmessig trykkende for nogen skattyder, kan herredsstyret (formannskapet) bestemme, at hele den ham påhvilende skatt til herredet eller en del av samme skal bortfalle. 21 juli. Nr. 5.

Forsåvidt angår skatt til herredet, ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap, treffes bestemmelse om nedsettelse eller frafallelse som omhandlet i foregående ledd av herredsstyret (formannskapet) i den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt. Denne bestemmelse er bindende for bopelsdistriktene. Medfører bestemmelsen frafallelse av skattebeløp på kr. 500,00 eller derover for nogen fremmed kommune, utkreves til dens gyldighet Riksskattestyrets bifall.

Forsåvidt statsskatten angår, kan vedkommende regjeringsdepartement under lignende omstendigheter fatte samme bestemmelse.

Vedkommende regjeringsdepartement kan frafalle skattebeløp, som skønnes uerholdelige.

§ 124. Hvor domstolene under avgjørelse av en skattesak måtte finne, at den skattepliktige kun bør betale en del av den ham ilignede skatt, og der ikke foreligger tilstrekkelige opplysninger til avgjørelse av, hvilket skattebeløp han har å erlegge, skal dommen i konklusjonen utvise, hvorledes ligningen rettelig burde ha vært utført. Ny ligning blir derefter å foreta i overensstemmelse med, hvad der i § 121 er foreskrevet om etterligning. Om adgang til å påklage sådan ny ligning gjelder reglene i § 121.

Finner domstolene, at en ligning eller klageavgjørelse ikke kan opprettholdes på grunn av formelle mangler, blir ligningen eller klageavgjørelsen å henvise til fornyet behandling av vedkommende ligningsinstans.

Når en skattepliktig ved domsavgjørelse fritas for å betale den ham ilignede skatt på grunn av, at distriktets hele ligning er uriktig, kan vedkommende herredsstyre kreve ligningen omgjort ved den ligningsnevnd, som har utført samme. Om sådan om-ligning gjelder reglene i § 107.

Søksmål til prøvelse av ligningsansettelser for rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap blir å rette mot den kommune, hvor ligningsansettelsene er foretatt. Dom i sak mot denne kommune er bindende for samtlige distrikter, hvor selskapet er skattepliktig. Det samme gjelder, når ligningsansettelsen for selskapet undergis domstolenes prøvelse gjennom angrep på foretatt utpantning. Enn videre kan de nevnte kommuner under samme betingelser med hensyn til godkjennelse, som gjelder

21 juli. i henhold til § 117, annet ledd, avslutte innen- og utenrettslig for-  
Nr. 5. lik med selskapet.

## II.

§ 3 trer i kraft 1 januar 1923. §§ 85, 86, 108, 111, 113, 117 og 124 trer i kraft straks og anvendes første gang ved utskrivning av kommunale skatter for budgettåret 1922—1923.

## B.

### I.

Følgende paragrafer i skattelov for byene av 18 august 1911 skal herefter lyde således:

§ 78. Summen av den for en skattyder ansatte formue kan avrundes nedad til det nærmeste antall kroner, der er delelig med 100, når formuen utgjør mindre enn kr. 10 000,00, og ellers til det nærmeste antall kroner, der er delelig med 1 000.

Summen av den for en skattyder ansatte inntekt kan avrundes nedad til det nærmeste antall kroner, der er delelig med et tall, som, når inntekten utgjør mindre enn kr. 1 000,00, ikke er større enn 25 og ellers ikke er større enn 100. Likeledes kan den skattebare inntekt avrundes nedad til det nærmeste med 10 eller 5 delelige tall.

Rederiselskap og dermed med hensyn til beskattning likestilt selskap skattlegges ikke for formuesbeløp under kr. 200,00 og inntektsbeløp under kr. 20,00.

Nogen annen avvikelse må ikke av nogen som helst grunn gjøres hverken til forhøielse eller nedsettelse av den formue eller inntekt, som opføres.

Når utredelsen av den fulle skatt antas på grunn av særegne omstendigheter å ville falle særdeles trykkende for eller av andre grunner særdeles ubillig imot nogen skattepliktig, kan ligningsnevnden herom gjøre forestilling til bystyret (formannskapet) og anbefale vedkommende til nedsettelse eller eftergivelse av skatten.

§ 79. Skatteligningen bør være tilendebragt innen 1 juni. Ligningsnevndens forhandlinger — derunder innbefattet de vedtatte takseringsregler — innføres i en av formannskapets ordfører autorisert protokoll.

Efter skatteligningens tilendebringelse besørger ligningsnevndens formann utlagt til almindelig eftersyn på et eller flere steder en skatteliste over samtlige skattepliktige. Denne liste skal inneholde de anvendte ligningsregler, reduksjonstabellen, skatterøren, den ilignede skatt samt formue, inntekt og klasse, hvorefter hver enkelt skattepliktig er skattlagt til kommune og stat. Utle-

gelsen kunngjøres på sedvanlig måte. Samtidig med utleggelsen 21 juli.  
gis utenbysboende skatteydere meddelelse om den ilignede skatt Nr. 5.  
samt formue, inntekt og klasse.

Enhver skattelignet kan ved henvendelse til ligningsnevnden (ligningsrådet) erholde opplysning om, hvorledes ligningsansettelsene for hans eget vedkommende er fremkommet.

Det samme gjelder en ligningsinstans i et skattedistrikt, hvor nogen aksjonær (parthaver) i rederiselskap eller dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap er bosatt, overfor en ligningsinstans i det skattedistrikt, hvor selskapets ligningsansettelser er foretatt.

Samtidig med ligningsforretningens tilendebringelse har ligningsnevnden å oversende til statens og kommunens oppebørselsbetjenter bekreftede utskrifter av ligningen henholdsvis for stats- og kommuneskattens vedkommende. Senest 4 uker etter ligningsforretningens tilendebringelse avgir ligningsnevndens formann gjennom fylkesmannen innberetning til vedkommende regjeringsdepartement i den form, som dette foreskriver. Samtidig har ligningsnevnden å oversende til fylkesskattestyret en bekreftet avskrift av ligningsforretningen i dens helhet og til statens oppebørselsbetjent en bekreftet utskrift av statsskatteligningen, hvilken utskrift blir å benytte ved ligningens revisjon.

Over skatt ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap sender boligdistriktenes ligningsnevnd innen 1 september i skatteåret oppgave til ligningsnevnden i ligningsdistriktet. Er der ved nevnte tidspunkt ennå ikke truffet avgjørelse angående fordelingen mellom distriktene, jfr. § 82, fjerde ledd, sendes oppgave over skatten snarest mulig etterat underretning om den riktige fordeling er mottatt.

Innløper de i § 75, tredje og fjerde ledd, omhandlede oppgaver etter ligningens avslutning, har ligningsnevndens formann å dra omsorg for, at omberegning av den pågjeldende skattepliktiges statsskatt og utregning av byskatt skjer snarest mulig, og at fornøden underretning meddeles vedkommende oppebørselsbetjent.

§ 100. De i nærværende lov omhandlede skatter til bykommunen innbetales i løpet av skatteåret i en eller flere terminer, der fastsettes av bystyret. Formues- og inntektsskatt, ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap innbetales i to terminer, 1 oktober og 1 februar i skatteåret, hver gang med en halvdel. Innbetaling av skatt ilignet sådant selskap skjer til den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt. Når innbetaling eller innfordring har funnet sted, utbetaler denne kommune skattebeløpene med de av selskapet innbetalte renter og med fradrag av omkostninger til de distrikter, hvor selskapet er skattlagt. Herved blir ytterligere å tilsvare almindelige spare-

21 juli. bankrenter for innskudd på stedet for tidsrum utover en måned,  
 Nr. 5. hvori ligningskommunen har innesittet med de oppebårne beløp.

I intet tilfelle kan dog formues- og inntektsskatten for nogen del fordres betalt forinnan der er hengått 4 uker fra den dag, da skattelistens utleggelse blev kunngjort.

Byskatten betales til kommunens kemner eller kasserer eller til særskilt antatte opkrevningsmenn.

§ 103. Den skattepliktige, som ikke betaler statsskatten senest 8 dager efter forfallstid, skal, hvis den statsskatt, han ialt har å utre, utgjør kr. 100,00 eller derover, erlegge sådan rente som av Kongen bestemmes, dog ikke mer enn 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Ved renteberegningen avrundes skattebeløpet nedad til det nærmeste med kr. 10,00 delelige beløp.

Bystyret kan bestemme, at der av skatter til bykommunen, som ikke betales senest 8 dager efter forfallstid, skal erlegges inntil 1 pct. for hver måned eller del av måned, som er forløpet fra forfallsdag, inntil betaling skjer. Renteplikten kan begrenses til skattebeløp over en viss størrelse.

For skatt til kommunen fra rederiselskaper og dermed med hensyn til beskatning likestilte selskaper gjelder de regler om rente som i henhold til første ledd er gjeldende for statsskatten.

§ 105. De i nærværende lov omhandlede skatter — herunder innbefattet hvad der pliktes utredet ifølge efterligning (§§ 113 og 114) — kan tillikemed påløpne renter i mangel av betaling inndrives ved utpantning. Inndrivelse ved utpantning kan også skje hos den, som efter §§ 26 og 27 er ansvarlig for skatten. Utpantningsretten vedvarer, inntil skattekravet bortfaller ved foreldelse. For skatt ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap tilligger utpantningsretten den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt.

På andragende av bystyret kan fylkesmannen bemyndige kemneren eller kassereren til å avholde utpantninger for skatter av hvilken som helst art, der skal svares til kommunen.

Underfogden eller — når sådan ikke er ansatt — kemneren er forpliktet til etter forlangende å innfordre personlige skatter for fremmede kommuner. Som godtgjørelse tilkommer han av vedkommende kommunekasse for hver person, hvis skatt innfordres, 4 pct. av de første kr. 100,00 og 2 pct. av skattens overskytende beløp, dog ikke under kr. 1,00 og ikke over kr. 20,00. Samme betaling tilkommer underfogden også, når han alene er anmodet om å avholde utpantning for skatten, men denne innbetales til ham før, under eller efter utpantningens avholdelse. Viser skatten sig under den begjærte innfordring uerholdelig eller tilbakekalles in-

fordringen, etterat denne er påbegynt, utgjør godtgjørelsen det 21 juli.  
halve, dog ikke under kr. 1,00. Nr. 5.

§ 109. Når ligningsnevnden i medhold av § 78 har anbefalt nedsettelse eller eftergivelse av ilignet skatt, såvel som ellers når der finnes føie til å anta at utredelsen av den fulle byskatt på grunn av særegne omstendigheter vil være særdeles ubillig mot eller uforholdsmessig trykkende for nogen skattyder, kan bystyret (formannskapet) bestemme, at hele den ham påhvilende skatt til bykommunen eller en del av samme skal bortfalle.

Forsåvidt angår skatt til bykommunen ilignet rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap, treffes bestemmelse om nedsettelse eller frafallelse som omhandlet i foregående ledd av bystyret (formannskapet) i den kommune hvor ligningsansettelsene er foretatt. Denne bestemmelse er bindende for bopelsdistriktene. Medfører bestemmelsen frafallelse av skattebeløp på kr. 500,00 eller derover for nogen fremmed kommune, utkreves til dens gyldighet Riksskattestyrets bifall.

Forsåvidt statsskatten angår, kan vedkommende regjeringsdepartement under lignende omstendigheter fatte samme bestemmelse.

Vedkommende regjeringsdepartement kan frafalle skattebeløp, som skjønnes uerholdelige.

§ 116. Hvor domstolene under avgjørelse av en skattesak måtte finne, at den skattepliktige kun bør betale en del av den ham ilgnede skatt, og der ikke foreligger tilstrekkelige opplysninger til avgjørelse av, hvilket skattebeløp han har å erlegge, skal dommen i konklusjonen utvise, hvorledes ligningen rettelig burde ha vært utført. Ny ligning blir derefter å foreta i overensstemmelse med, hvad der i § 113 er foreskrevet om efterligning. Om adgang til å påklage sådan ny ligning gjelder reglene i § 113.

Finner domstolene, at en ligning eller klageavgjørelse ikke kan oprettholdes på grunn av formelle mangler, blir ligningen eller klageavgjørelsen å henvise til fornyet behandling av vedkommende ligningsinstans.

Når en skattepliktig ved domsavgjørelse fritas for å betale den ham ilgnede skatt på grunn av, at distriktets hele ligning er uriktig, kan vedkommende bystyre kreve ligningen omgjort ved den ligningsnevnd, som har utført samme. Om sådan omligning gjelder reglene i § 99.

Søksmål til prøvelse av ligningsansettelser for rederiselskap og dermed med hensyn til beskatning likestilt selskap blir å rette mot den kommune, hvor ligningsansettelsene er foretatt. Dom i sak mot denne kommune er bindende for samtlige distrikter, hvor selskapet er skattepliktig. Det samme gjelder, når ligningsansettelsen for selskapet undergis domstolenes prøvelse gjennom angrep

21 juli. på foretatt utpantning. Enn videre kan de nevnte kommuner under samme betingelser med hensyn til godkjennelse, som gjelder i Nr. 5. henhold til § 109 annet ledd, avslutte innen- og utenrettslig forlik med selskapet.

## II.

Denne lov trer i kraft straks og anvendes første gang ved utskrivning av kommunale skatter for budgetåret 1922—1923.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 21 juli 1922.

**Haakon.**

(L. S.).

O. Blehr.

N. F. Leganger,  
kst.

21 juli.  
Nr. 6.

## LOV

innholdende midlertidige tilleggbestemmelser til skatte-  
lovene for landet og for byene av 18 august 1911  
med tilleggsløver.

**Vi Haakon**, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 18 juli 1922 sålydende:

§ 1. Den almindelige skattelovgivning og særlig § 7 i lov av 13 juli 1921, innholdende midlertidige bestemmelser om utligning av skatt til staten på inntekt og formue, skal ikke være til hinder for at innenlandske aktieselskaper og dermed likestilte innenlandske selskaper (lov av 13 juli 1921 § 8) for budgетterminen 1 juli 1922 til 30 juni 1923 og følgende budgетterminer pålegges særskilt inntektsskatt til staten av den del av selskapets hele skattepliktige nettoinntekt (ansatt uten gjennomsnittsberegning) som må antas å skrive sig fra gevinst ved salg, ombytning eller andre transaksjoner av norske statsobligasjoner, kommuneobligasjoner eller statsgaranterte obligasjoner, der er betalbare foruten i Norge også i utlandet, og i forbindelse med sådanne transaksjoner stående agiogevinst. Alt forsåvidt den nevnte nettoinntekt er opstått ved større kursfortjeneste enn på tilsvarende obligasjoner av lignende type kun betalbare i Norge.

§ 2. Ved ansettelsen av den del av nettoinntekten, som kommer til beskatning, fremgås på den måte at selskapets samlede nettoinntekt ansatt efter almindelige regler sammenstilles med det beløp som nettoinntekten vilde ha utgjort, om selskapet ikke hadde hatt den pågjeldende nettogevinst. Forskjellen mellom disse beløp utgjør den skattepliktige av gevinsten flytende inntekt.

§ 3. Utligningen foretas av de ordinære ligningsmyndigheter. De skattepliktige har å meddele de opplysninger som ligningsmyndighetene i medhold av denne skattskrivning forlanger.

§ 4. Tilleggsskatten for budgetterminen 1922—1923 forfaller til betaling, når der er hengått 4 uker fra den dag da utleggelse av skatteliste blev kunngjort.

§ 5. Iøvrig befølges reglene i den almindelige skattelovgivning.

§ 6. Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet likesom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 21 juli 1922.

**Haakon.**

(L. S.).

O. Blehr.

N. F. Leganger,  
kst.

## LOV

om forandring i midlertidig lov om prisregulering m. v.  
av 6 august 1920 med tilleggslov av 30 september 1921.

21 juli.  
Nr. 7.

**Vi Haakon**, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets beslutning, av 14 juli 1922 sålydende:

### I.

Efternevnte bestemmelse i midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920 med tilleggslov av 30 september 1921 skal herefter lyde således:

§ 1 post 1. For å regulere og føre kontroll med priser og for-tjenester ved nærings- og erhvervsvirksomhet — herunder ikke innbefattet arbeide i andres tjeneste — kan Kongen eller den han

21 juli. bemyndiger inntil videre fastsette maksimalpriser og maksimal-  
 Nr. 7. fortjeneste samt treffe andre bestemmelser om priser og fortjene-  
 ster, utstede forbud mot tilbakeholdelse av varer fra salg og ut-  
 ferdige andre forskrifter for sådan virksomhet. Ved fastsettelse  
 av de ovenfor nevnte bestemmelser og forskrifter kan vedkommen-  
 de nærings- og erhvervsdrivende innordnes under forskjellige  
 grupper efter virksomhetens art, omkostningenes størrelse, varenes  
 eller ydelsenes kvalitet eller efter andre hensyn, likesom bestem-  
 melsene og forskriftene kan innskrenkes til å gjelde bare for be-  
 bestemte grupper av nærings- og erhvervsdrivende.

## II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, likesom Vi herved antar og be-  
 krefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Kristiania slott den 21 juli 1922.

**Haakon.**

(L. S.)

O. Blehr.

N. F. Leganger,  
 kst.

21 juli.

## Kongelig resolusjon

av 21 juli.

### I.

1. De bestemmelser, som Kongen eller den, han bemyndiger, kan treffe i medhold av § 1, punkt 1, 2, 3 og 5 og § 3 i midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920 med tilleggslover av 30 september 1921 og 21 juli 1922 kan inntil videre treffes av Pro-  
 vianteringsdepartementet. Dette gjelder også de bestemmelser, som fornødiges av hensyn til priskontrollen, jfr. nedenfor punkt 4.

2. Provianteringsdepartementet kan inntil videre treffe de bestemmelser og utferdige de regler, som Kongen eller den, han bemyndiger, kan fastsette i medhold av nevnte lovs §§ 8 og 9.

3. De bemyndigelser, som ved nærværende er tillagt Provianteringsdepartementet, kan av dette overdras til Statens Prisdirektorat, fylkesprovianteringsrådene, de kommunale provianteringsråd og kontrollnevnder i den utstrekning, det finnes hensiktsmes-  
 sig.

Fylkesmannen tiltrer alltid fylkesprovianteringsrådet, når dette bestemmer priser.

4. Den ved priskontrollører og kontrollnevnder anordnede kontroll med overholdelse av de i medhold av nevnte lovs §§ 2 og 3 utferdigede bestemmelser skal inntil videre henhøre under Statens Prisdirektorat. 21 juli.

## II.

Denne resolusjon trer i kraft straks.

Samtidig opheves kongelig resolusjon av 30 september 1921.

De i henhold til midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920, jfr. tilleggslov av 30 september 1921, iøvrig utferdigede bestemmelser skal gjelde inntil de ved nye bestemmelser av vedkommende myndigheter forandres eller opheves.

## Kongelig resolusjon

av 21 juli.

21 juli.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 meddeles approbasjon på vedtak av herredsstyret for Bodin herred, Nordland fylke, i møter 8 mars og 31 mai 1922 om nye almindelige helseforskrifter og om meldingsplikt ved tuberkuløse sykes flytning.

II. De ved kongelige resolusjoner av 29 april 1882 og 29 desember 1894 approberte almindelige helseforskrifter for Bodin herred opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De nye forskrifter lyder således:

§ 1. I første helserådsmøte efter nytt valg skal der blandt helserådets medlemmer velges tilsynsmenn til hvert av herredets helsekretser. Det påhviler disse menn å påse, at helseforskriftene til enhver tid overholdes.

### Bygningsvesen.

§ 2. Ved opførelse eller flytning av bygning skal skriftlig anmeldelse skje til helserådets ordfører gjennom nærmest boende tilsynsmann (medlem av herredsstyret), som har å påse følgende bestemmelser iaktatt:

- At avstanden fra våningshus til fjøs, stall eller klosett blir minst 8 meter.
- At grunnen under våningshus er godt avgrøftet for grunn- og overvann, og at matjorden før opførelsen er fjernet.
- At våningshuset hviler helt på grunnmur av gråsten eller betong; murens høide over terreng skal være minst 30 cm. Grunnmuren skal være forsvarlig tett og forsynt med minst 2 —

21 juli.

to — trekkhull såfremt der ikke er kjeller under huset. Kjeller skal være forsynt med vindu eller glugger, så der blir tilstrekkelig ventilasjon.

d. At ethvert beboelsesrum er minst 2,25 meter fra gulv til tak og har minst et vindu der kan åpnes.

e. At gulvet i første etasje er dobbelt og med forsvarlig tørr fyll imellem.

§ 3. Forsåvidt der i beboelsesrum benyttes kokeovn, skal der anbringes trekk-ventil i pipen, til bortledning av dampen.

§ 4. Husdyr undtagen hund og katt må ikke ha stadig opphold i våningshus eller i rum som har tak eller vegg felles med sådant.

§ 5. Finner helserådet, at noget bebodd hus, arbeids- eller forsamlingsrum er skadelig for helsen på grunn av fuktighet, urenslighet, overfyllning av mennesker eller ved mangel på lys eller luft, kan helserådet forby at samme brukes, inntil manglene er rettet.

#### Bedrifter.

§ 6. Aktes bedrift satt igang, som ved stank eller giftige gasser kan forurense luften eller som på annen måte kan fryktes å bli til skade for arbeidernes eller naboers sundhet, skal planen på forhånd forelegges helserådet til godkjennelse, og vedkommende anlegg eller bedrift være pliktig til å rette sig efter de vedtak og bestemmelser, som helserådet har gitt eller gir til fjernelse av mislighetene.

Bedrift som er i virksomhet er underkastet helserådets tilsyn, og har samme til enhver tid å rette sig efter de bestemmelser som helserådet gir for å fjerne sanitære misligheter.

#### Avfallsstoffer.

§ 7. Feieskarn og lignende avfall skal ikke kastes utenfor husveggene, men enten i klosett-dyng, gjødselkjeller eller kompost, som må ligge minst 8 meter fra beboelseshus, matbod eller allfarvei. Om dette ikke lar sig gjøre skal alt avfall bringes i søppelkasse; denne skal være forarbeidet av solide materialer og ha tettsluttende låk. Søppelkassen skal tømmes, når den er  $\frac{3}{4}$  fylt.

Skyllevann skal fjernes minst 8 meter fra våningshus, matbod eller allfarvei. Kjøkkenvask bør være forsynt med vannlås.

Alle avfallsdynger og komposter, der ligger i nærheten av beboelseshus, skal jevnlig påfylles frisk jord, torvstrø eller kalk. Forøvrig har enhver eier av hus å holde gårdsplassen ren for stoffer, som kan fremkalle lukt eller stank. Hvis huset er bortleiet til en enkelt leier, er det denne, hvem ovennevnte plikt påhviler.

§ 8. For hver opsidder på en gård eller til ethvert våningshus skal der være et klosett (vannhus). Klosettet skal ikke ligge be-

boelseshus, matbod eller allfarvei nærmere enn 8 meter. Hvis dette ikke lar sig gjøre, skal der benyttes flyttbare tette kasser eller tønner i lukket rum. Klosettdyngge skal være innklædd og skal jevnlig påføres torvstrø, jord eller annen fyll. Setene skal vaskes minst en gang ukentlig. Klosettet skal tømmes minst 2 ganger årlig.

§ 9. Uthus, klosett eller avfallsdyngge må ikke anbringes således, at der skjer tilsig til hustomt, vei, brønn eller sted, hvorfra drikkevann tas til mennesker eller dyr eller vann til annet husbruk. Fiskehoder, rygger, innvoller av fisk eller annet avfall skal ikke finnes henslengt i nærheten av beboelseshus eller i fjæren. Det påhviler nærmestboende helserådsmedlem å påse, at avfall ved fiskerier blir bortskaffet av vedkommende grunneier.

§ 10. Døde dyr skal — når ikke lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer kommer til anvendelse — nedgraves i en dybde av minst 1,50 meter og således, at der ikke skjer tilsig derfra til drikkevann for mennesker eller dyr.

#### Drikkevann.

§ 11. I bekk eller dam, hvorfra drikkevann tas, skal ikke bades, vaskes eller noget urent spilles så nær det sted hvorfra vann tas, at dette kan forurennes.

§ 12. Brønner må ikke graves på steder hvor vannet kan forurennes ved tilsig. De skal innbygges med sten eller planker og må ikke ligge nærmere klosett, gjødsel- eller avfallsdyngge enn 10 meter. Omvendt må klosett, gjødsel- eller avfallsdyngge ikke anbringes nærmere brønn enn 10 meter. Overflatevann skal bortledes og brønn være forsynt med karm over jorden.

#### Fødemidler.

§ 13. Melk eller andre matvarer, som lett kan bederves, skal ikke opbevares i beboelsesrum. Hvor dette er uundgåelig, skal de opbevares i lukket skap, tette kasser eller tillukkede kopper.

§ 14. Handlendes opbevaringssteder, tilberednings- og utsalgsteder for fødemidler, skal være rene og fri for støv eller stank og må ikke brukes til soverum eller ha dør felles med sådant uten helserådets samtykke. Heller ikke må der på samme sted opbevares andre varer, som kan gi fødemidlene ond lukt eller smak, forurense eller bederve dem.

Sundhetsfarlige eller bedervede føde- eller nydelsesmidler må ikke fallbys eller selges. Det samme gjelder bruksgjenstander, som kan bli sundhetsskadelige, fordi de inneholder giftige bestanddeler. Helserådet er berettiget til å få utlevert prøver til undersøkelse.

Føde- eller nydelsesmidler må ikke for konservering, eller av

21 juli. andre grunner tilsettes stoff, som av helserådet anses skadelig for sundheten, eller som kan skjule, at en vare er bedervet. Helserådet kan om nødvendig påby, at sundhetsskadelige varer tilintetgjøres. I ethvert handelsrum eller utsalgssted skal der være vaskestell, forsynt med såpe, vann og håndklær. Den selgende skal vaske sine hender, når fødemidler skal behandles. Fødemidler må ikke innpakkes i aviser eller urent papir.

§ 15. Kjøtt av syke dyr må ikke frembys tilsalgs, uten at det er undersøkt av autorisert dyrlæge, og av ham ved skriftlig erklæring godkjent som anvendelig til menneskeføde.

§ 16. Bakerier, slakterier, meierier, avkjølingsrum og lignende skal være tilstrekkelig store, lyse og luftige, samt veggene sådan innredet, at de med lethet kan vaskes og gjøres rene. Dessuten er sådanne bedrifter til enhver tid undergitt de bestemmelser, som helserådet finner påkrevet til varetagelse av den almindelige renslighet.

#### Smittsomme sykdommer.

§ 17. Opstår i nogen del av herredet sykdomstilfelle, som fryktes å være av smittsom art, skal meddelelse herom straks skje skriftlig eller muntlig til helserådets ordfører.

§ 18. Når tuberkuløse skifter bopel, skal den fra hvem den syke flytter straks melde flytningen til helserådets ordfører.

§ 19. Elever av offentlig skole, som læreren har grunn til å anta er angrepet av utøi, kan av denne forbys adgang til skolen.

Elever som antas å lide av smittsom sykdom, skal av læreren forbys adgang til skolen til sykdommens art ved lægeattest er bragt på det rene.

§ 20. Lokaler som benyttes av et større antall mennesker, såsom forsamlingshus, utsalgssteder, verksteder, arbeidsrum, bevertnings- og losjehus, skal være forsynt med tilstrekkelig antall spyttbakker, som daglig må tømmes og renses. Ved alle denslags hus skal der være opført klosett.

§ 21. Bohave, gang- eller sengkær, samt bruksgjenstander, som er brukt av person med ondartet smittsom sykdom, må ikke brukes eller anvendes, før de er renset efter helserådets foranstaltning.

#### Tjenerhold.

§ 22. Tjenere skal skaffes tilstrekkelig, rummelig, tett og varmt soverum, særskilt for mannlige og kvinnelige personer.

#### Almindelige bestemmelser.

§ 23. Eiøre eller leiere av hus er som sådanne ansvarlige for at alle de plikter oppfylles som påbys i disse helseforskrifter, og skal ikke kunne undskyldes sig med forsømmelse fra sine folks side.

§ 24. Fartøier som henligger innen herredet og deres besetninger er med hensyn til helseforholdene ombord undergitt helserådets bestemmelser. 21 juli.

§ 25. Herredsstyret besørger trykt et tilstrekkelig antall av disse helseforskrifter til utdeling efter helserådets bestemmelse utover herredet. Et eksemplar av forskriftene skal alltid være opplått i lokaler som brukes av et større antall mennesker, heri innbefattet skolehusene.

§ 26. Avvikelse fra disse forskrifter kan kun finne sted med helserådets tillatelse i hvert enkelt tilfelle; i uopsettelige tilfelle kan helserådets ordfører gi midlertidig dispensasjon.

§ 27. Det påligger samtlige helserådets medlemmer og tilsynsmenn å melde enhver overtredelse til helserådets ordfører, som straks har å få overtredelsen påtalt efter loven.

### Kongelig resolusjon

21 juli.

av 21 juli.

I medhold av lov om ansvar for skade på bufe ved hund m. v. av 20 august 1915, dens § 2, 2net punktum, meddeles approbasjon på en av Landvik herredsstyre i Aust-Agder fylke under 28 juni d. å. enstemmig fattet beslutning, hvorved bestemmes, at hund, som i Landvik herred påtreffes uten ledsager i beitestrekning i den tid bufe beiter, kan såvel grunneieren som bufeets eier eller besidder og enhver i strekningen havneberettiget straks la drepe på stedet eller, innen 3 måneder, kreve drept ved politiets foranstaltning.

### Kongelig resolusjon

21 juli.

av 21 juli.

I det ved kongelige resolusjoner av 28 juni 1902, 12 desember 1903, 2 februar 1912 og 6 september 1913 fastsatte reglement for margarinfabrikker m. v. skal § 6 herefter lyde således:

De til fabrikasjonen anvendte apparater og innretninger skal hver dag vaskes og forsvarlig rengjøres, således at alt smuss og fett fjernes.

Det til innblanding anvendte smør må ikke være harskt eller forurenset.

Melken må, før den tilsettes i kjernene, ha vært oppvarmet til

- 21 juli. minst 80° Celcius (korttidspasteurisert) eller ha vært opvarmet til 63 a 65° C. og henstått ved denne temperatur i minst 30 minutter (langtidspasteurisert). Landbruksdepartementet kan fastsette nærmere vilkår for benyttelsen av langtidspasteuriseringen.

Giftige farver eller andre konserveringsmidler enn koksalt må ikke anvendes.

21 juli.

### Kongelig resolusjon

av 21 juli.

De ved kongelig resolusjon av 13 juli 1917 fastsatte fiskeriregler for Langedalsvatnet og Fitjevetlevatnet i Gloppen herred, Sogn og Fjordane fylke, gis forlenget gyldighet for et tidsrum av 5 år fra 1 januar 1923 å regne.

21 juli.

### Kongelig resolusjon

av 21 juli.

I medhold av lov om fredning av ferskvannsfisk av 30 mai 1894 § 1 fastsettes nedenstående fiskeriregler for Heidal herred, Opland fylke.

#### I.

Under forutsetning av, at lignende regler er gjeldende også i Nordre Fron herred, bestemmes for Mugvatnets vedkommende:

1. Fra 5 september til 15 oktober skal alt fiske være forbudt.
2. Fiske med dragnett, lyster, sleo, teine og demning skal til enhver tid være forbudt.

Det samme gjelder for stengning av os og bekker. (Garn må under ingen omstendighet settes under 50 m. fra land ved os).

3. Garn og andre bundne fiskeredskaper må i våt stand ikke ha mindre maskevidde enn 32 mm. mellom knutene.

Håv til bruk som hjelperedskap ved annet fiske kan ha mindre maskevidde.

#### II.

For de øvrige fiskevatn med sine elver gjelder de under I vedtatte regler med følgende undtagelser:

- 1) Pkt. 1 utgår for Mæringsdalsvatnet og Muruelvens vedkommende. Fra forbudet i pkt. 2 mot bruk av dragnett undtas i Mæringsdalsvatnet og Muruelven bruk av not, som trekkes inn mot

land (altså ikke op i båt). Den i pkt. 3 omhandlede maskevidde nedsettes for Mæringsdalsvatnet og Muruelvens vedkommende til 28 mm.

2) Pkt. 1 skal for Refjellvatnene og deres elvers vedkommende lyde: «Fra 1 september til 10 oktober skal alt fiske være forbudt».

### III.

Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

### IV.

Kongelig resolusjon av 29 april 1921 om fiskeriregler for Heidal herred opheves, fra den tid disse fiskeriregler trer i kraft.

## Kongelig resolusjon

21 juli.

av 21 juli.

I medhold av lov om fredning av ferskvannsfisk av 30 mai 1894, § 1, bestemmes:

§ 3 i de ved kongelig resolusjon av 20 mai 1919 fastsatte fiskeriregler for vann, elver og bekker, som ikke er i privatmanns eie, Lågen elv undtatt, innen Nordre Fron herred, Opland fylke, skal herefter lyde således:

Garn og andre bundne fiskeredskaper må — i våt tilstand — ikke ha mindre maskevidde enn 32 millimeter mellom knutene. Dog kan i Store, Midtre og Nedre Akrevann maskevidden være 30 millimeter. Håv til bruk som hjelperedskap ved annet fiske kan ha mindre maskevidde.

## Kongelig resolusjon

21 juli.

av 21 juli.

I medhold av lov om fredning av ferskvannsfisk av 30 mai 1894 § 1 fastsettes nedenstående fiskeriregler for Tessevatnet med os og elver i Lom herred, Opland fylke:

1. Alt fiske er forbudt i os og elver i tiden fra 15 august til 31 oktober.

2. Maskestørrelsen på bundne redskaper må ikke være under 33 mm. i våt tilstand. Bestemmelsen gjelder dog ikke håv, der brukes bare som hjelperedskap ved fiske med annet redskap.

3. I tiden fra 15 august til 31 oktober er det forbudt på Tesse å fiske med not eller garn sønnenfor en rett linje, trukket fra Vol-

21 juli. nebben til Storsanden og i nordre ende nordenfor en rett linje, trukket fra Vatsenden til Vetlsanden.

4. Overtredelse av disse bestemmelser er belagt med straff.

5. Ved disse reglers ikrafttreden opheves de tidligere for Tessevatnet med os og elver gjeldende fiskeriregler.

21 juli.

### Kongelig resolusjon

av 21 juli.

De ved kongelig resolusjon av 19 mai 1917 i medhold av lov om laks- og sjøørretfiskeriene m. v. av 8 april 1905 §§ 29 og 30, jfr. § 39, siste ledd, fastsatte fredningsbestemmelser ved utløpet av Oldenelven i Innviken herred, Sogn og Fjordane fylke, settes på ny i kraft og forblir gjeldende i 5 år fra 1 januar 1922 å regne.

Nærværende resolusjon trer i kraft straks.

21 juli.

### Kongelig resolusjon

av 21 juli.

I medhold av § 44 i lov angående jakt og fangst av 20 mai 1899 bestemmes, at jerpe inntil videre dog ikke lenger enn til utgangen av året 1926 skal være fredet det hele år innen Hatfjelldal, Vefsn, Hemnes, Mo og Korgen herreder, Nordland fylke.

Denne resolusjon trer i kraft straks.

21 juli.

### Kongelig resolusjon

av 21 juli.

I medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44, bestemmes, at jakttiden for elg i Nord-Trøndelag fylke innskrenkes til tiden fra og med 15 september til og med 24 september.

Denne bestemmelse gjelder inntil videre, dog ikke lenger enn til utgangen av året 1926.

## Kongelig resolusjon

21 juli.

av 21 juli.

I medhold av lov nr. 2 av 20 mai 1899 § 44 fattes beslutning om nedenstående fredningsbestemmelser vedrørende Hedmark fylke:

### I.

a) Det er forbudt å utsette, opstille eller bruke fangstinnretninger til fangst av hare i Amot, Åsnes, Brandval, Eidskog, Elverum, Furnes, Grue, Hof, Løten, Nord-Odal, Nes, Ringsaker, Romedal, Stange, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Våler, Vang og Vinger herreder, Hedmark fylke.

b) Villren er fredet det hele år i Elverum, Trysil, Amot, Stor-Elvdal, Solliå, Ytre Rendal, Øvre Rendal, Alvdal, Foldal, Tynset, Tolga, Kvikne og Engerdal herreder, samme fylke.

c) Årskalb av elg er fredet det hele år innen samme fylke.

d) Fangstinnretninger for tiur, røi og orrflugl er forbudt og disse viltsorter er derhos fredet fra og med 15 november til og med 31 januar innen samme fylke.

e) Jerpe er fredet det hele år innen samme fylke.

f) Den lovbestemte spilljakttid om våren for tiur og orrhane (15—31 mai) forandres til tiden fra og med 10 mai til og med 24 mai i herredene Ringsaker, Nes, Furnes, Vang, Løten, Romedal, Stange, Nord-Odal, Sør-Odal, Vinger, Eidskog, Brandval, Grue, Hof, Åsnes og Våler i samme fylke.

Disse bestemmelser gjelder inntil videre, døg ikke lenger enn til utgangen av året 1924.

### II.

a) Elgokse og elgkolle er fredet innen Hedmark fylke til utgangen av året 1922.

b) Anbringelse av fangstinnretninger for rype er forbudt innen samme fylke, hvorhos rype sammesteds er fredet fra og med 15 november til og med 31 januar, gjeldende til utgangen av året 1923.

### III.

De eldre resolusjoner angående jakt og fangst innen Hedmark fylke av 8 august 1919, 29 august 1919, 23 juli 1920, 30 juli 1920 og 12 august 1921 opheves.

21 juli.

**Kongelig resolusjon**

av 21 juli.

I henhold til havnelovens § 41 bestemmes:

1. Der skal opprettes et havnestyre for uthavnen Vik i Vik herred, Sogn og Fjordane fylke.
2. Det område, som underlegges havnestyret, begrenses av en rett linje fra Trolldalsgrovi på Seimsstranden til Lyktværholmen.

21 juli.

**Skrivelse fra Provisianeringsdepartementet**

av 21 juli.

I medhold av midlertidig lov om prisregulering m. v. av 6 august 1920, jfr. tilleggslover av 30 september 1921 og 21 juli 1922 og kgl. res. av 21 juli 1922, bemyndiger departementet herved Statens Prisdirektorat til å treffe bestemmelse om

a) Dispensasjoner i henhold til lovens § 3 og utferdigelse av bestemmelser i henhold til lovens § 1 post 1 i tilfelle, hvor saken er av mindre viktighet eller hvor det er forbundet med betenkelighet å oppebie departementets avgjørelse.

b) Opnevning av personer til å medvirke ved prisreguleringen eller kontrollen i henhold til lovens § 1 post 3.

c) Avkrevelse av opplysninger m. v. i henhold til lovens § 1 post 2.

Direktoratet kan la de omhandlede opplysninger m. v. avkreve gjennom de ved direktoratet ansatte funksjonærer eller i det enkelte tilfelle gjennom kontrollnevndene.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

Samtidig opheves de bemyndigelser, som er meddelt direktoratet ved departementets skrivelse av 30 september 1921.

**Rettelse.**

I kongelig resolusjon av 14 juli 1922 angående forandring i politivedtektene for Tromsø (inntatt i Lovtid. 1ste avd. nr. 33 s. 439) skal post 4 utgå.

Utgiver: Byråchef Young.